Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego

№ 278.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

SOBOTA 4 Grudnia 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
2	6''	27 6''' 97	+ 2, 7	2 34	Zachodni średni	Pogoda z Chmurami	Deszcz z śniegiem.
	2	5, 37	+ 1, 8	2 38	Zachodni mocny	Pochmurno	
	10	5. 29	+ 2, 4	2 50	,, średni	,,	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Grudzień 1847 r.

Srednia cena foraliów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszenicy celnéj kosztował korzec złp. 41 g. 9
Żyta celnego „ „ „ 31 „ 18
Wół ciężki wypadł na . . . „ 162 „ 17
Wół lżejszéj wagi, wypadł na „ 117 „ 16
Ciele w średniéj cenie kosztowało „ 16 „ —
Wieprz tłusty . . . . . . „ 108 „ —
Wieprz chudy . . . . . . „ 54 „ 10
Skop . . . . „ — „ —
Mięsa wołowego ze spaśnego bydła sprzedawanego w właściwym oddziale funt g. 9
tegoż z drobniejszego bydła „ „ 7
Mięsa koszernego dla żydów funt drożéj o „ 5½
Polędwicy wołowéj . . . . funt g. 11
Cielęciny pięknéj . . . . . . „ „ 10
Skopowiny pięknéj . . . . . „ „ 9
Wieprzowiny z skórką i słoniną „ „ 10
tejże bez skórki . . . . . „ „ 9
Słoniny świeżéj czyli bilu . . . „ „ 18
„ świeżéj grubéj . . . . „ „ 24
„ tejże wyprawnéj suszonéj lub wędzonéj . . . zł. 1 „ —
Bułka lub rożek z pięknéj mąki pszennéj za grosz 1 ma ważyć . . . . łut. 3½
„ za groszy 2 „ . . . . . „ 7
Bochenek chleba stołowego za groszy 3 ma ważyć . . . . . . łut. 14
„ za groszy 6 . . . . funt — „ 28
„ za groszy 12 . . . . „ 1 „ 24
Chleba bochenek żytniego z czystéj mąki za groszy 3 ma ważyć . funt — łut. 18½
„ za groszy 6 . . . . „ 1 „ 5
„ za groszy 12 . . . . „ 2 „ 10
„ za groszy 24 . . . . „ 4 „ 20
Chleba razowego bochenek za groszy 6 ma ważyć . funt 1 „ 7
„ za groszy 12 . . . . „ 2 „ 14
Placek solony za grosz jeden „ — łut. 7½
Mąki pszennéj przedniéj miarka czyli 8 kwart kosztuje . złp. 2 gr. 17
„ bółczanéj . . . „ . . . „ 2 „ 2
„ średniéj . . . „ . . . „ 1 „ 14½
Mąki pośledniéj . „ . . . zł. 1 g. —
„ żytnéj w najlepszym gatunku „ 1 „ 17
Soli centnar wagi berlińskiéj zł. 21 „ —
„ funt płaci się po . . . . „ — „ 6
Piwa marcowego trzymającego gradusów 24 Magiera, beczka 36 garncowa u piwowara zł. 38 gr. —, piwa takiegoż u szynkarza garniec zł. 1 gr. 2, kwarta gr. 8.— należycie wystałego butelka kwartowa dobrze zakorkowana w piasku utrzymywana gr. 9.
Piwa dubeltowego trzymającego 18 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara złp. 33 gr. —.
u szynkarza garniec groszy 28.
Piwa flaszowego trzymającego 12 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara zł. 21 gr. —.
u szynkarza garniec gr. 18.
Swiec rurkowych z czystego łoju funt złp. 1
„ ciągnionych z knotami bawełnianemi . . . . „ gr. 28
Mydła dobrego taflowego . . . . „ „ 24

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętemi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i stęplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nietylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnemi skarconym zostanie.

Kraków dnia 30 Listopada 1847 r.

Za zgodność C. K. Kom. Targ.
W. *Dobrzański.*

— *Lwów 24 Listopada.* —

Zaraz z początkiem przyszłéj wiosny kolej żelazna Bocheńsko — Lwowska ma być rozpoczętą kosztem rządu Austr. Dla przyspieszenia budowy tejże będzie wojsko użyte z

dodatkiem płacy za podjętą robotę, która na wielu miejscach równocześnie rozpoczętą zostanie. Kolej ta o $\frac{2}{5}$ mili ze strony północno-wschodniéj do Brodów prowadzona obok Lwowa będzie z nim połączoną za pomocą przybocznéj kolei żelaznéj.

Prócz kolei żelaznéj, która dla Galicyi wielkie rokuje korzyści, zanosi się i na parową żeglugę: Xiążę Sapieha zajmuje się gorliwie tym przedmiotem, jeździł w tym celu do Anglii, kazał statki budować dla łatwiejszego spławu na rzekach: Stryju, Dniestrze, Bugu, Sanu i t. d. Tym sposobem surowe płody Galicyi mając ułatwiony wywóz nierównie korzystniéj zbywanemi będą.

— *Wiedeń 28 Listopada.* —

Nadeszła tu ze Lwowa urzędowa wiadomość o gwałtowném wybuchnięciu cholery w tarnopolskim obwodzie; powszechny niedostatek stósownéj żywności jest główną przyczyną prędkiego szerzenia się téj zarazy.

Dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że taryfa celna, według któréj artykuły odnoszące się do przemysłu krajowego znacznie niższéj opłacie ulegną, w niedługim czasie ogłoszoną zostanie. Podobnego zniżenia opłaty akcyzowéj mają doznać wszelkie artykuły żywności tak w stolicy Monarchii jak i w głównych miastach prowincyalnych.

Xięciu Lobkowiczowi powierzony został referat spraw stanów przy tutejszéj kancelaryi nadwornéj, przezco wprowadzono pewny związek rzeczy w tym przedmiocie i ułatwiono jego przegląd, na którym mu dotąd zbywało.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa 29 Listopada.* —

Onegdaj w południe, J. C. W. Xiążę Maxymilian Leuchtenberski, wracający z zagranicy, przejeżdżał przez tutejsze miasto do St. Petersburga.

— *Moskwa.* —

Zmniejszanie się liczby zapadających na cholerę, które tu się zaczęło od 22 października, dało powód do wniosku, że epidemia ustaje; ta nadzieja nie została zatwierdzona. Donieśliśmy o stanie rzeczy do 25 t. m. W tym dniu zachorowało płci obojej 49, wyzdrowiało 35, umarło 35; dnia 26go października zachorowało 55, wyzdrowiało 51, umarło 17; dnia 27 zachorowało 58, wyzdrowiało 32, umarło 31; dnia 28 zachorowało 57, wyzdrowiało 42, umarło 32. W ogóle od 18 września zachorowało 2011, umarło 930, wyzdrowiało zupełnie 422; do 29 października pozostaje chorych w szpitalach i domach prywatnych 639, z których większa część czyni nadzieję powrotu do zdrowia.

— *Od granic Szwajcarskich.* —

Bern 26 Listopada. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu związkowego odczytano raport naczelnego wodza Dufour, poczém przystąpiono do naradzenia się względem zawojowanego kantonu Lucern, dla którego nowych reprezentantów związkowych mianowano; w instrukcyi dla nich wygotowanéj poczyniono osobne uwagi nad zaborem kassy wojennéj przez były rząd Lucerny, który ją z sobą uwiózł, ale jest nadzieja że zwróconą będzie. Jutro rano sejm znowu się na posiedzenie zgromadzi, reszta bowiem kantonów odszczepiona poddała się wojskom związkowym, pozostaje zatém jeden tylko jeszcze kanton Wallis, którego pacyfikacyą ma sobie powierzoną jenerał dywizyi Rilliet na teraz Freiburg i jego kanton zajmując. Jeńców rannych aresztowanych wszędzie pełno których na wszystkie strony rozwożą.

— *Paryż 26 Listopada.* —

Posłowie austryacki i toskański byli ostatniemi dniami przyjmowani od króla, który się z nimi naradzał względem obecnego położenia państw włoskich. Mówią że królowa przesłała Papieżowi w podarunku przepyszną, dyamentami wysadzaną tyarę. Arcybiskup w Avignon ogłosił w swojéj dyecezyi modły za Papieżem Piusem, aby go Bóg raczył wspierać w jego rozpoczętych reformach, uszczęśliwienie ludu na celu mających. Z Tulonu piszą, że xiążę Joinville zachorowawszy na wątrobę, wrócił do Paryża dla poratowania zdrowia.

Prawie wszystkie dzienniki francuzkie zgadzają się w swoich doniesieniach, że mocarstwa, które na kongresie wiedeńskim podpisały traktat z r. 1815, a tém samém zaręczyła samoistność rządów kantonowych, związkową rzeczpospolitą szwajcarską stanowiących, postanowiły rozstrzygnąć obecny ich spór i załatwić całą sprawę na kongresie; narady gabinetowe w téj mierze odbywają się ciągle: Anglia przystaje na środki, jakie obiorą inne mocarstwa, które się już porozumiały, Rossya tylko nie miała się jeszcze oświadczyć ani za ani przeciw zamiarom wielkich mocarstw.

Demokratyczny bankiet w Dijon reformistom wyprawiony, objawił takie dążności, że nareszcie zwrócił uwagę rządu, który się teraz przekonywa, że zwolennicy reform czekają tylko na dogodną porę, aby powtórzyć czasy z r. 1793.

W Besançon, Belfort i innych miejscach na pograniczu francuzko szwajcarskiém znalazła schronienie większa część jezuitów z Szwajcaryi zbiegłych, za nimi zdążyło także wielu skompromitowanych naczelników z kantonów odszczepionych.

— *Londyn 25 Listopada.* —

Wczorajsze posiedzenie izby niższéj zeszło na sprawozdaniu o uchwalonym adresie na mowę od tronu. Przy téj sposobności odzywali się często protekcyoniści czyli zwolennicy praw zbożowych, utrzymując, że obecny

stan Irlandyi zniesieniu praw zbożowych przypisać należy, a zapomnieli, żeby i tak musiały być zniesione dla zeszłorocznego nieurodzaju. Zaprzeczyć atoli nie można, że wywóz pieniędzy za zagraniczne zboże i zbyteczne spekulacye akcyami kolei żelaznych, są główną przyczyną teraźniejszych klęsk w świecie handlowym.

— *Madryt* 19 *Listopada.* —

Onegdaj w pałacu królowéj Krystyny okropną popełniono zbrodnię. Jéj spowiednik tam mieszkający miał przy sobie gospodynię młodą dziewczynę przecudnéj piękności. Onegdaj w jéj pokoju ktoś poderznął jéj gardło. Jéj stan i dwa guziki które mocno w ręku trzymała, dowodzą że mordercy wielki stawiała opór. Morderca obmywszy sobie ręce ze krwi w miednicy zamknął pokój dziewczyny. Że podobna zbrodnia w miejscu zewsząd strażami obstawionem zaszła, daje pochop do różnych domysłów.

— *Genua* 20 *Listopada.* —

Lubo ludność tutejsza, po uroczystościach na przyjęcie ukochanego króla wyprawionych wróciła znowu do zwykłych zatrudnień, przyznać jednak trzeba że posępne milczenie, które wszystkich ogarnęło na odebraną wiadomość o wypadkach w Fivizzano zaszłych każe się domyślać przesilenia w umysłach, które tylko o wojnie marzą i do niéj się sposobią idąc za przykładem rządu swego, postępującego w tymże samym duchu, jak tego spieszne uzbrojenia jawnym są dowodem.

Przybyła tu deputacya z Turynu dla złożenia dziękczynnego adresu uwielbianemu monarsze, około którego lud się gromadzi jak dzieci około najlepszego ojca, a cały kraj oświadcza bronić go do ostatniéj kropli krwi, gotów będąc poświęcić wszystko na ołtarzu ojczyzny.

— *Turyn* 17 *Listopada.* —

Rząd xięztwa Modeńskiego nie przyjął propozycyi przystąpienia do związku celnego, przewidując że czy prędzéj czy późniéj przyjdzie między nim do nieporozumień, interes zaś materyalny uważa za pozorną podstawę, upatrując w niéj ukryte widoki polityczne.

— *Stany Zjednoczone.* —

Londyn 17 *Listopada.* Jakkolwiek prezydent Polk już dawno nie otrzymał raportów od jenerała Scott, zdaje się przecież, że plan wojny pomimo tego został ułożonym *Washington Union*, uchodzący za organ prezydenta, nader wyraźnie o tém mówi. Wychodząc z téj zasady, że projekta pokoju podane przez rząd Stanów Zjednoczonych Mexykowi, zostały przez lud tegoż kraju uznane za dobre i do okoliczności zastósowane, ponieważ zaś odrzucenie tych warunków przez Mexyk jest nową obrazą dla Stanów Zjednoczonych i wymaga zatém silniejszego ukarania i zaostrzenia tych warunków, przeto, na skutek opinii publicznéj w Stanach Zjednoczonych panującéj, należy, by przyszły projekt pokoju od samego Mexyku wychodził, to potwierdza nam wieść o odwołaniu pana Trist); powtóre, wojna powinna być dopóty prowadzoną, dopóki Mexyk o pokój prosić nie będzie i dopóki Stanom Zjednoczonym nie zapewni wynadgrodzenia za obrazę im wyrządzoną, równie jak za koszta poniesione (w ten sposób, cofają skwitowanie wynadgrodzeń za odstąpienie krajów); po trzecie że wojna powinna być prowadzoną na koszt Mexyku, a zatém kraj należy obłożyć kontrybucyami, wprowadzić prawo wojenne we wszystkich miastach i prowincyach, wytępić system gerylasów z całą surowością, ogłaszając gerylasów za rozbójników. *Washington Union* dowodzi, że to są jedyne środki doprowadzenia wojny do rychłego i pomyślnego końca. Chodzi tylko o to, czy kongres, który się zgromadza z początkiem grudnia, udzieli tyle pieniędzy ile potrzeba do prowadzenia wojny wytępienia z Mexykanami; albowiem odtąd wojna taki charakter przybierze, jeżeli ma być prowadzoną według planu dzien. *Union.* Jeżeli wigowie górę wezmą w kongresie, w takim razie gabinet musi bardzo umocnić swój plan: Albowiem wigowie, którzy z samego początku niechętnemi byli wojnie z Mexykiem i uważali ją za zgubną jako wojnę zdobywczą, wymyśloną w tym duchu przez demokratów, którzy dla tego na nią z gwałtownością powstawali, odmawiając jéj z tego powodu charakteru słuszności; nie mogą wprawdzie nic zrobić coby mogło zmniejszyć sławę oręża Stanów Zjednoczonych, ale wynajdą jaki bądź pozor do prowadzenia na nowo układów. W każdym razie jednak będą mogli przeszkodzić nadaniu wojny krwawego charakteru, coby musiało nastąpić, gdyby się trzymano planu przez *Union* podawanego.

Z powodu licznych bankructw w Anglii, kupcy Stanów Zjednoczonych stracili wiarę w tameczny stan handlowy, i nie chcą w wexlach wypłat swych robić anglikom a wolą w gotówce, jakkolwiek to jest daleko kosztowniejszem. Dla tego *Cambria* przywiózł 60,000 funt. str. w złocie.

Twierdzą, że jenerał Scott wydał proklamacyę, w któréj wzywa rozmaite stany rzeczy-pospolitéj mexykańskiéj, by wysłały swych reprezentantów do Mexyku. Z swéj strony pan Pacheco, minister mexykański, w okólniku do rozmaitych stanów ogłosił powody, które zmusiły rząd rzeczypospolitéj opuścić stolicę zajętą przez nieprzyjaciela.

Londyński dziennik *Express*, ogłasza następne wiadomości z Vera-Cruz, nie zaręczając przecież za ich autentyczność. Wieść chodziła w Vera-Cruz, że Santanna wyszedł z Puebla 1 paźd., na czele 2000 ludzi tak jazdy jak piechoty, w celu uderzenia na konwoj amerykański. Wszedł on 4 października do Perote, ale tam żołnierze, z wyjątkiem 130 huzarów, powstali przeciw Santannie, oskarżając go o nieudolność i obwiniając, że jest powodem wszystkich klęsk

armii mexykańskiéj, Santanna cofnął się z swemi huzarami do miejsca zwanego Lepeyahuaheo, gdzie otrzymał rozkaz z Queratero, by powrócił tam z całym oddziałem. Niechciał uczynić temu rozkazowi i cofnął się do Oaxaca, w celu powiększenia swego oddziału i uderzenia na amerykanów. Wieść chodziła w Vera-Cruz, że oddział strzelców texyjskich, wysłany przeciw mexykanom, został pobity i że dwóch tylko ludzi schronić się zdołało. Jenerał Lane wszedł w dniu 4 do Perote z posiłkami dla armii jenerała Scott; 4000 amerykanów z parkiem artyleryi ciężkiéj ruszyło na południe. Mówią, że jenerał Patterson myśli uderzyć na prowincye mexykańskie, których dotąd nie zajęto. Dziennik *Arco Iris* dowodzi, że jenerał mexykański Herrera zgromadził 10 tysięcy gwardyi narodowéj w Queretaro, stolicy rządu. Jenerał amerykański Lanaar zażądał posiłków, by wstrzymać pospolite ruszenie mexykanów pomiędzy Rio-Grande a korpusem jenerała Taylor. *Austin Democrat* donosi, że mexykanie wszędzie organizują gerylasów. Powiększéj części te oddziały dobrze są uzbrojonemi, składając się zaś z celnych strzelców, wiele szkodzić mogą amerykanom.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 2 do dnia 3 Grudnia.

Czihak Henryk, Buedtner Gustaw, Stadnicki Władysław hr., Cielecki Alfred ob., z Galicyi; -- Niemojewski Adolf ob., Wiktor Salezy ob., z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Walter Wojciech ob., Dzwonkowski Leon, Dreiseitel Antoni, Jahn Józef, Wolański Erazm ob., do Galicyi; -- Paris Adam hr., Bożewski Piotr, do Polski; -- Elsner Rudolf, Biernacki Nikodem, Ponińska Helena xiężna, Poniński Kalixt xiążę, Miklesko Alexander, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 5689.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek wniesionéj prośby przez P. Franciszka Wysockiego cessyonaryusza praw Aureliusza Florer, Adolfa Florer i Florentyna Florer, o przyznanie im spadku po Jerzym Florer pozostałego, z summy złotych polskich 2544, w Pozycyi 17 Wykazu Hipotecznego kamienicy pod L. 30 w Gminie I. Miasta Krakowa zabezpieczonéj, składającego się, Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku C. Król. Prokuratora, na zasadzie artykułu 12 ustawy Hipotecznéj z roku 1844, wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w terminie 3ch miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu, spadek powołany zgłaszającym się przyznanym zostanie.

Kraków dnia 18 Listopada 1847 r.

Sędzia Prezydujący
Brzeziński.

(3r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

Nro 6724.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby Pawła i Agnieszki Rucińskich małżonków w imieniu małoletnich swych dzieci, a ostatniéj i w imieniu własném działającéj, tudzież w skutek prośby Karoliny z Rucińskich Sosnowskiéj i Maryanny Rucińskiéj o przyznanie im summy Złp. 2500 na realności pod L. 563 w Gminie V. położonéj, na imię ś. p. Teressy Chmielewskiéj zahipotekowanéj, a to w celu pokrycia legatów przez tęż zmarłą podającym uczynionych, Trybunał postępując w myśl Art. 12 ustawy Hipotecznéj z roku 1844, wzywa mogących mieć prawa do spadku po Teresie Chmielewskiéj pozostałego, aby takowe w terminie miesięcy 3ch przedstawili, w razie bowiem przeciwnym po upływie tego czasu spadek ten zgłaszającym się przyznanym będzie.

Kraków dnia 13 Listopada 1847 r.

Prezes Trybunału
Majer.

(2r.) Za Sekretarza R. *Reklewski.*

CENY ZBOŻA
Na targowicy publicznéj w Kleparzu w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 29 i 30 Listopada 1847 roku	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
Krz. Pszenicy.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, , nowej...	—	—	42	15	-	—	39		—	—	36	—
,, Żyta star.	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—
,, ,, nowe.	—	—	32	—		—	28	—	—	—	—	—
,, Jęczmi. st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, ,, nowe.	—	—	28	15	—	—	26	-	—	—	24	—
,, Owsa star.	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—
,, ,, nowe.	—	—	13	—	—	—	12	—	—	—	11	—
,, Grochu..	—	—	44	—	—	—	41	—	—		—	—
,, Jagieł..	—	—	60		—	—	56	—	—	-	—	—
,, Rzepak zi.	—	—	40	15	—	—	—	—	—	—	—	—
,, ,, letni	—	—	32	13	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Ziemn. no.	14	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Centnar siana od zł. 3 gr. 15 do zł. 2 gr. 24. Centnar słomy od zł. 3 gr. 28 do zł. 2 gr. 26.
Spirytusu garniec z opłatą zł. 10 gr. — do zł, 12.—
Okowity ,, od zł. 7 gr. — do zł. 8 gr. 2.
Drożdży wanienka od zł. 12 do złp. 16 gr. --
Jaj kurzych kopa złp. 4.
Korzec Buraków od złp. 7 gr. — do złp. 8 gr. —
Kopa Karpieli . od złp. 4 gr. 12 do złp. 5 gr. —
Masła garniec najpiękniejszego od złp. 9 do zł. 10 g. 5
Miarka Kaszy Częstochowskiéj od zł. 8 do zł. 8 gr. 24.
,, ,, Pszeniczn. od zł. 4 gr. — do zł. 4 gr. 8
,, ,, Jęczmiennéj od zł. 3 do zł. 4 gr. —
Kopa Kapusty . . . . od zł. — do zł. 5.

Sporządzono w C. K. Biórze Kommissaryatu Targowego.
Kraków dnia 30 Listopada 1847 r.

C. K. Kommissarz Targowy
W. Dobrzański.